

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان ولیعصر (عج) اقلید

وارفارین

تهیه کننده: صدیقه نظری راد، کارشناس پرستاری

تابستان 1404

منبع: داروهای ژنریک ایران، دکتر رامین خدام

شماره سند: PE/P-PH/021/3

وارفارین (Warfarin) یا کومادین (Coumadin)

رده درمانی: عوامل ضد انعقاد خون .

اشکال دارویی: قرص

موارد مصرف

وارفارین جلوی لخته شدن خون را می گیرد، بنابراین از مشکلات ناشی از تشکیل لخته در رگ های خونی پیشگیری می کند و در مواردی که احتمال ترومبوز یا آمبولی عروقی بالا است مانند پس از جراحی قلب باز، سکنه مغزی و ... مصرف می شود. وارفارین، یک داروی ضد انعقاد است که کار آن پیشگیری از لخته شدن خون است. گاهی به این دارو، (رقیق کننده خون) گفته می شود. البته این نام گمراه کننده است زیرا وارفارین خون را رقیق نمی کند، لخته هایی را که قبلاً تشکیل شده اند، را هم حل نمی کند. بلکه فرایند لخته شدن خون را کند می کند؛ به عبارتی دیگر وارفارین کمک می کند که خون راحت تر در بدن گردش کند و لخته نشود.

مکانیسم اثر

اختلال در متابولیسم ویتامین کا در کبد . وارفارین از طریق مهار فعالیت ویتامین K ، فاکتورهای انعقادی را که برای فعالیت خود نیاز به ویتامین K دارند مهار می کند. این اتفاق در فرایندهای بعدی باعث کاهش سطح مواد لازم برای نگهداری رشته های فیبرین می گردد و باعث کاهش احتمال تشکیل لخته می شود .

عوارض جانبی

کبودی یا درد انگشتان پا؛ ادرار کدر یا تیره؛ ادرار کردن مشکل یا دردناک؛ زخم یا لکه های سفید در دهان؛ گلودرد، تب، و لرز؛ تورم پا و ساق پا؛ خستگی؛ افزایش وزن غیرعادی؛ یا زردی چشم ها یا پوست. خونریزی خارجی مثل خونریزی از لثه ها هنگام مسواک زدن؛ کبودی وسیع بدون ضربه؛ خون دماغ؛ خونریزی شدید و غیرعادی از بریدگی ها؛ خونریزی شدید و غیرعادی هنگام عادت ماهانه . علائم خونریزی داخلی شایع ترین عارضه مصرف وارفارین، خونریزی از نقاط مختلف بدن است. حتی هنگامی که INR بیمار در محدوده هدف قرار دارد، ممکن است کمی خونریزی مشاهده شود. این خونریزی های جزئی می تواند شامل موارد زیر باشد :

- خونریزی جزئی لثه در هنگام مسواک زدن
- خون دماغ شدن گاه به گاه
- کبود شدگی در اثر ضربه آرام
- خونریزی بیش از معمول ناشی از بریده شدن توسط چاقو یا اشیای تیز
- افزایش حجم و مدت خونریزی ماهانه در خانم ها

لذ فردی که وارفارین مصرف می کند باید فعالیت های روزانه خود را با احتیاط بیشتری انجام دهد. به عنوان مثال :

- از مسواک نرم استفاده کند.
- از انجام فعالیت های شدید خودداری کند.
- در هنگام کار کردن با وسایل تیز و برنده دقت بیشتری داشته باشد.

در صورت بروز خونریزی یا سرگیجه و ضعف یا مشاهده کبودی بدون دلیل و بدون هیچ ضربه‌ای یا قطع نشدن خونریزی یا بروز هرگونه عارضه جدید بایستی به پزشک اطلاع داده شود .

بعضی عوارض نادر مصرف وارفارین می‌تواند شامل موارد زیر باشد :

ریزش مو- اسهال- یرقان (زردی)- تهوع- استفراغ- جوش- سندرم انگشت ارغوانی- نکروز پوست

سندرم انگشت ارغوانی عارضه بسیار نادر مصرف وارفارین می‌باشد که ممکن است ۳-۸ هفته بعد از شروع مصرف وارفارین بروز کند. در این عارضه انگشتان پا دردناک و دچار تغییر رنگ می‌شوند. در صورت بروز عارضه سندرم انگشت ارغوانی مصرف وارفارین باید قطع شود .

نکروز پوست عارضه بسیار نادر در مصرف وارفارین می‌باشد که ممکن است ۲-۳ روز پس از شروع مصرف وارفارین بروز کند. در این عارضه سینه‌ها، آلت تناسلی مرد، ران و باسن دچار تغییر رنگ و دردناک می‌شوند که ناشی از انعقاد زیاد در این افراد می‌باشد و در صورت بروز نکروز پوست، باید مصرف وارفارین قطع شود .

از دیگر عوارض جانبی این دارو می‌توان به موارد زیر اشاره کرد :

تحریکات پوستی، درد شکمی، استفراغ، بثورات جلدی، احساس سرما، کهیر، خارش شدید، طاسی، خونریزی، ازدیاد حساسیت، کاهش حس چشایی، واکنش‌های آنافیلاکتیک، نفخ، التهاب کبد، نکروز پوست، التهاب رگ

توصیه‌های درمانی

وارفارین را همیشه در ساعت مشخص و به همان شیوه‌ای که پزشک برای شما تعیین کرده، مصرف نمایید .

- در زمان‌های تعیین شده به پزشک مراجعه نمایید و آزمایش خون را انجام دهید.
- یک جدول زمان‌بندی مصرف وارفارین و انجام آزمایش‌های خون برای خود تهیه نمایید. این کار به شما کمک می‌کند که مصرف هیچ دوزی از وارفارین یا انجام هیچ‌یک از آزمایش‌های خون را از دست ندهید.
- پزشک خود را از تمام داروهایی که مصرف می‌کنید، مطلع نمایید. همچنین پیش از شروع، تغییر یا قطع هر گونه دارو، مکمل یا محصولات گیاهی با پزشک خود مشورت نمایید.
- عادات غذایی و فعالیتی خود را حفظ نمایید. تغییرات ناگهانی می‌تواند بر INR اثر بگذارد.
- مصرف غذاهای حاوی ویتامین K مانند سبزیجات برگ سبز (مانند: کاهو، اسفناج وکلم) را قطع نکنید! بلکه همان مقداری را که همیشه مصرف می‌کردید، مصرف کنید. افزایش یا کاهش اینگونه غذاها بر INR اثرگذار می‌باشد.
- در صورت بیمار شدن یا بروز هر گونه عارضه جدید یا خونریزی‌های شدید، به کلینیک وارفارین اطلاع دهید.
- وارفارین را دور از دسترس اطفال قرار دهید.
- همیشه به میزان کافی وارفارین در منزل داشته باشید و پیش از تمام شدن آن، دوباره نسخه را از داروخانه تهیه نمایید.

- اگر باردار شده‌اید یا تصمیم به باردار شدن دارید، سریعاً به پزشک خود اطلاع دهید. خودسرانه داروی خود را قطع نکنید.
- در صورت انجام اعمال جراحی یا دندانپزشکی، دندانپزشک یا جراح خود را از مصرف وارفارین مطلع نمایید.
- اگر قصد سفر دارید، حتماً مطمئن شوید که وارفارین به میزان کافی برای آن مدت به همراه دارید.
- کارت هویت پزشکی، مبنی بر مصرف داروی ضد انعقاد، به همراه داشته باشید.
- در صورت مراجعه به هر پزشک دیگری، حتماً پزشک را از مصرف وارفارین مطلع نمایید.
- خودسرانه و بدون مشورت با پزشک خود، وارفارین مصرفی خود را قطع یا تغییر ندهید.
- بدون مشورت با پزشک، تغییرات زیادی در رژیم غذایی و فعالیت‌های روزانه خود، ندهید.
- از انجام ورزش‌های سنگین و پربرخورد که منجر به خونریزی یا خون‌مردگی می‌شوند، پرهیز نمایید.

توجه

وارفارین را نباید بیشتر از ۱ ماه استفاده کرد چرا که باعث رقیق شدن خون و پاره شدن مویرگ‌های حساس مغز و سر پر خون شدن کاسه سر و باعث مرگ می‌شود. حتماً قبل از مصرف با پزشک مشورت کنید.

افرادی که تحت درمان با وارفارین هستند در مصرف زنجفیل، سیر، چای سبز، جعفری و گزنه، گریپ فروت، سویا، انبه، زردچوبه و پیاز، جگر، روغن و الکل با پزشک خود حتماً مشورت کنند چرا که این مواد تداخلات جدی با مصرف وارفارین دارند.